

NALEVING LEEFTIJDSGRENS BIJ DE VERKOOP ALCOHOL IN DE REGIO NOORD-HOLLAND NOORD 2017

Joris van Hoof

29 januari 2018

Onderzoeksteam nalevingsonderzoek Universiteit Twente

- Joris van Hoof (eindverantwoordelijke)
- $\pm$ 20 onderzoeksassistenten
- Wisselend team van 17- en 18-jarige mystery shoppers
- Prof.dr. Menno de Jong (voorzitter)
- Faculteit BMS, Afdeling Communicatiewetenschap
- In samenwerking met STAP: Wim van Dalen
- In opdracht van regio Noord-Holland Noord: Martijn Spigt

Drank en Horecawet, Artikel 20

1. Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Onder verstrekken als bedoeld in de eerste volzin wordt eveneens begrepen het verstrekken van alcoholhoudende drank aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, welke drank echter kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt.

(...)

4. De vaststelling, bedoeld in het eerste tot en met derde lid, blijft achterwege, indien het een persoon betreft die onmiskenbaar de vereiste leeftijd heeft bereikt. De vaststelling geschiedt aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet op de identificatieplicht, dan wel een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen document.

Vorbereitung

- Selectie van de mysteryshoppers (50% jongens en 50% meisjes)
 - Leeftijd 17 en 18 jaar
 - Uiterlijke kenmerken (gemiddeld binnen 95% TNO interval)
 - Kleding en verschijning (fit mysteryshoppers en corpus)
 - Toestemming ouders

Vorbereiding

- Bepalen van het corpus
- Opdracht: 750 verkooppunten, elk 1x bezoeken
- Veldwerk: 864 verkooppunten bezocht, 144 gesloten, 25 keer geen alcohol, 20 keer schenktijden en 5 keer portier -> 670 gewone pogingen
- Selectie supermarkten: at random
- Selectie horeca: ook jeugdige bezoekers

Dataverzameling

- Training
- Scripts (on-premise en off-premise)
- Echte ID laten zien
- Leeftijd 18 jaar (liegen)
- Invullen checklist
- Debriefing

Resultaten

Aantal bezoeken	Aantal aankoop pogingen	Aantal keer correcte naleving	Nalevingspercentage
864	670	299	44,6%

Type verkooppunt	Aantal aankoop pogingen	Aantal keer correcte naleving	Nalevingspercentage
Supermarkten	148	97	65,5%
Slijterijen	81	53	65,4%
Cafetaria's	100	27	27,0%
Horeca	275 (280)	95 (100)	34,5% (35,7%*)
Sportkantines	66 (85)	27 (46)	40,9% (54,1%**)
Totaal	670	299	44,6%

* 5 keer was er in de horeca sprake van deur-beleid waardoor de mysteryshoppers niet werden toegelaten tot de gelegenheid. Indien deze gevallen worden meegenomen als correcte naleving dan bedroeg de naleving 35,7%.

** 19 keer was er in de sportkantines sprake van schenktijden-beleid. Indien deze gevallen worden meegenomen als correcte naleving dan bedroeg de naleving 54,1%.

Resultaten

Type verkooppunt	Aantal aankoop pogingen	Interventies (%)
Supermarkten	148	127 (85,8%)
Slijterijen	81	61 (75,3%)
Cafetaria's	100	48 (48,0%)
Horeca	275	130 (47,3%)
Sportkantines	66	37 (56,1%)
Totaal	670	403 (60,1%)

Type verkooppunt	Aantal aankoop pogingen	Aantal keer correcte naleving	Nalevingspercentage
Alkmaar	108	30	27,8%
BUCH: Bergen	36	12	33,3%
BUCH: Uitgeest	-	-	-
BUCH: Castricum	34	19	55,9%
BUCH: Heiloo	22	8	36,4%
Den Helder	55	30	54,5%
Heerhugowaard	59	22	37,3%
Hollands Kroon	57	22	38,6%
Hoorn	70	32	45,7%
Koggenland	23	7	30,4%
Langedijk	30	17	56,7%
Medemblik	45	28	62,2%
Opmeer	9	6	66,7%
SED: Stede Broec	14	11	78,6%
SED: Enkhuizen	27	22	81,5%
SED: Drechterland	10	6	60,0%
Schagen	47	14	29,8%
Texel	24	13	54,2%
Noord-Kennemerland	289	108	37,4%
Kop van Noord-Holland	183	79	43,2%
West-Friesland	198	112	56,6%
Totaal	670	299	44,6%

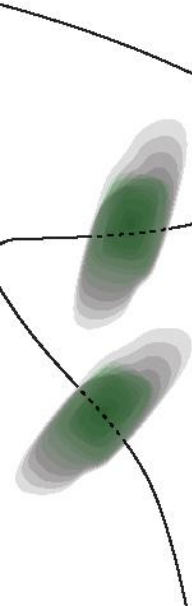
Resultaten

	2013*	2015	2017
Supermarkten	50%	51%	65,5%
Slijterijen	22%	45%	65,4%
Cafetaria's	15%	20%	27,0%
Horeca	19%	25%	34,5%
Sportkantines	20%	19%	40,9%
Totaal	12%	19%	44,6%

* naleving gemeten met 15-jarige mysteryshoppers

	Landelijk 2016¹	Noord-Holland Noord 2017
Supermarkten	63%	65,5%
Slijterijen	62%	65,4%
Cafetaria's	29%	27,0%
Horeca	27%	34,5%
Sportkantines*	17%	40,9%
Totaal	36%	44,6%

* Het landelijk onderzoek excludeert sportkantines als een schenktijdenbeleid gold. Dit is ook gedaan in het percentage voor Noord-Holland Noord.

Resultaten

1. Schenktijdenbeleid: 19 keer aangetroffen in sportkantines
2. Deurbeleid: 5 keer geweigerd aan de deur

Conclusie

1. Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet alcoholhoudende drank te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt. Onder verstrekken als bedoeld in de eerste volzin wordt eveneens begrepen het verstrekken van alcoholhoudende drank aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, welke drank echter kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt.
 - Gemiddelde naleving: 44,6%
 - Vooral horeca en sportkantines beter dan landelijk (2016)

Vragen en discussie

- Dank voor uw aandacht
- Vragen achteraf: Joris van Hoof (j.j.vanhoof@utwente.nl)